

Noutați practice privind folosirea tichetelor casnice - avantaje și provocari pentru beneficiari și prestatori

Dupa mai bine de o jumatate de an de la intrarea în vigoare a Legii prestatorului casnic, autoritațile vin cu modificari și completari importante ale normelor de aplicare ale acesteia. Din practica primelor șase luni de aplicare a legislației privind utilizarea tichetelor pentru plata serviciilor casnice au fost observate aspecte care pot fi îmbunătățite ori clarificate. Astfel ca, recent, a fost publicata în Monitorul Oficial HG nr. 860/2024 pentru modificarea și completarea normelor metodologice ale Legii nr. 111/2022 privind activitatea prestatorului casnic.

Trebuie menționat faptul ca, prin aceasta lege, România s-a aliniat legislației UE în acest domeniu, fiind creat cadrul prin care persoanele fizice pot „angaja” alte persoane fizice (denumite prin lege „prestatori casnici”), pentru a realiza diferite activități în gospodarie, contra cost. Intermediarul relației dintre persoana care angajeaza (denumita în lege „beneficiar”) și persoana care realizeaza respectivele servicii ("prestator") este ANOFM (teritorial), dupa înregistrarea prealabila, atât a beneficiarului, cât și a prestatorului și doar pe baza unui contract între cele doua părți, de asemenea înregistrat în platforma ANOFM. Plata serviciilor nu se realizeaza direct în „buzunarul” prestatorului de catre beneficiar, ci prin intermediul tichetelor casnice, pe care acesta din urma trebuie sa le achiziționeze din platforma. Pare complicat, dar, ca orice procedura la început de drum, necesita un timp de cunoaștere și acomodare pentru ambele părți.

Recentele completari aduse formei inițiale a normelor de aplicare a Legii nr. 111/2022 vin tocmai în sensul creșterii accesibilității platformei și este probabil ca vor urma și altele, pe masura ce piața se dezvoltă și toate cele trei părți implicate în acest demers (autorități, beneficiari și prestatori) vor conștientiza partea pozitiva a acestuia.

În acest demers, în baza unei cereri, companiile vor încheia un contract special cu agenția pentru ocuparea forței de munca în raza careia are sediul/sediul social sau punctul de lucru. Acestea se vor înregistra prin crearea unui cont special în Platforma electronica, cu datele de identificare fiscala și date ale reprezentantului sau legal. Modelul de contract pe care angajatorii îl vor putea încheia cu agențiile de ocupare a forței de munca pentru achiziția tichetelor de activități casnice a fost publicat de Ministerul Muncii în transparența decizionala în data de 8 august 2024.

Noutațile din Hotarârea de Guvern aprobata recent privind aplicarea Legii nr. 111/2022 ar fi:

- Tichetul de activități casnice va putea fi folosit doar pentru remunerarea activităților casnice, iar beneficiarii și prestatorii casnici trebuie sa se înregistreze în Platforma electronica de evidența a desfașurării activităților casnice
- Tichetele de activități casnice care nu au fost preschimbate de prestatorul casnic în maximum 12 luni de la data

primirii acestora, potrivit art. 7 alin. (3) din lege , vor fi anulate de catre ANOFM în termen de 30 de zile de la data îndeplinirii termenului prevazut de lege

- Procedura de înregistrare include furnizarea de date personale și se poate realiza online sau la sediile agențiilor de ocupare a forței de munca sau a unităților furnizorului de serviciu universal
- Tichetele de activități casnice nevalorificate sau greșit completate pot fi anulate sau restituite, iar valoarea lor nominala va fi returnata beneficiarului minus costurile de tiparire și distribuție
- Tichetele de activități casnice pe suport hârtie se vor utiliza pâna la epuizare, iar rapoartele și statisticile generate de platforma electronica vor fi transmise periodic de ANOFM la Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
- Daca beneficiarul casnic nu a completat corect datele pe tichetele de activități casnice tiparite pe hârtie, va acorda prestatorului casnic alte tichete de activități casnice, corect completate. Tichetele greșite vor fi restituite agenției pentru ocuparea forței de munca pentru a fi anulate.

Avantaje și provocari

Una din implicațiile pozitive ale acestei legi este ca vine cu un mic avantaj fiscal, atât pentru angajator, cât și pentru angajatul care primește ca beneficiu din partea angajatorului tichete casnice prin care poate antama servicii din platforma ANOFM.

Vorbim aici despre scutirea de la plata contribuțiilor sociale, și pentru companie și pentru angajatul acesteia, angajatul datorând doar impozitul pe venit, care este de numai 10% .

Angajatorii pot oferi aceste tichete casnice angajaților, pentru diverse activități în gospodarie la care au nevoie de ajutor, cum sunt menajul general sau activități punctuale (gatit, gradinarit etc.).

Deși includerea tichetelor casnice în portofoliul de beneficii al unei companii pentru angajații sai reflecta o responsabilitate sociala și poate fi folosita ca o metoda de a stimula satisfacția și loialitatea angajaților fața de societate, în practica administrarea tichetelor poate fi complicata pentru angajatori.

Avantajele pentru prestatori sunt, din punct de vedere al asigurarilor sociale, de pensie și șomaj, urmatoarele: impozitul și contribuția la pensii se aplica la jumătate din valoarea tichetului, iar agențiile de șomaj rețin aceste sume la preschimbare. Daca prestatorul casnic nu este asigurat în sistemul de asigurari sociale de sanatate, acesta devine de asigurat, fara plata contribuției, având dreptul la pachetul de servicii medicale de baza, de la data la care a solicitat preschimbarea a cel puțin 85 de tichete de activități casnice. Dar și pentru aceștia legea vine cu provocari: procesul de transformare a tichetelor în bani poate fi complicat pentru unii dintre prestatori, iar tichetele au o valoare nominala fixa, ceea ce poate fi o limitare pentru anumite activități ori servicii de mai mare valoare.

În esența, vorbim despre doua condiții esențiale pentru ca acest mod de plata a muncii și a taxelor aferente, corect, transparent, la timp, sa devina unul utilizat pe scara larga: dorința de a oficializa acest tip de venituri pentru prestatori, de a renunța la plata la negru a muncii lor și de a achita taxele aferente și educația și conștientizarea de catre ambele părți a necesității trecerii la acest model de lucru, atunci când beneficiarii au nevoie de serviciile prestatorilor.

Sistemul de tichete casnice este, deocamdata, puțin conștientizat, majoritatea prestatorilor și a beneficiarilor nu sunt încă familiarizați cu acesta și nu îl folosesc ca regula. Este vorba însa despre un timp foarte scurt de la intrarea în funcțiune a legii și urmeaza sa vedem în ce masura modificarile aduse normelor de aplicare vor stimula extinderea acestei soluții în realizarea muncilor casnice de catre prestatori.